

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ,
СЕРТИФІКАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ»
(ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ»)
ДОБРОВІЛЬНА СИСТЕМА УкрСЕПРО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.Генерального директора
ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ»

..... Віктор РИМЕР

20 січня 2022 р.

**Порядок
проведення атестації виробництва спирту етилового,
коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових
виробів**

Термін введення: 1 лютого 2018 р.
зі зміною 1 від 20.01.2022 р.

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок встановлює вимоги до проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів (далі – продукція) в Україні, з урахуванням вимог Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" на підставі Порядку проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, затвердженого наказом Держстандарту від 29.02.1996 № 85 (zareєстрованого в Мін'юсті 12.06.1996 за № 291/1316). *Зміна 1.*

1.2. Атестація виробництва проводиться акредитованими органами з сертифікації – членами Добровільної системи УкрСЕПРО з обов'язковим залученням представників Державної податкової служби України (далі – ДПСУ). *Зміна 1.*

1.3. Атестація виробництв проводиться за ініціативою підприємства.

1.4. Атестація виробництва здійснюється з метою оцінки організації виробництва та технічних можливостей підприємства - виробника забезпечити відповідність продукції вимогам, що встановлені чинними законодавчими актами України щодо забезпечення життя та здоров'я людей, охорони навколишнього природного середовища, повного технологічного циклу виробництва коньяку, алкогольних напоїв за коньячною технологією і тютюнових виробів, а також відповідність санітарним, пожежним, екологічним нормам і правилам.

1.5. Роботи з атестації виробництва продукції виконуються на підставі господарських договорів.

2. Загальні вимоги до документації виробництва, що атестується

2.1. Підприємство, що має намір атестувати виробництво, повинно мати комплект документації - нормативну і технологічну, а також документацію, яка визначає:

- розподіл відповідальності персоналу за виконання робіт та якість виготовлення продукції;
- порядок управління нормативною, технологічною та організаційною документацією стосовно виробництва та контролю продукції, охоплюючи розроблення, ідентифікацію, розповсюдження, зберігання, внесення змін тощо;
- систему контролю якості продукції, в тому числі вхідного контролю сировини та матеріалів, контролю під час виробництва, охоплюючи контроль технологічних параметрів, і контролю готової продукції;
- порядок формування та позначення партій продукції, порядок формування та позначення вибірок з них для контролю та випробувань;
- порядок реєстрації результатів контролю та випробувань, складання, затвердження та зберігання протоколів контролю та випробувань;
- порядок дій з невідповідною продукцією, охоплюючи визначення та виконання коригувальних дій;
- систему забезпечення та контролю за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог до виробництва продукції;
- управління засобами вимірювань і контролю та випробувальним обладнанням, що використовуються у виробництві продукції;
- забезпечення належного пакування, маркування та зберігання продукції;
- порядок технічного обслуговування устаткування та інших засобів виробництва.

Також, підприємство, що має намір атестувати виробництво, повинно мати дозволи чи інші документи згідно з чинним законодавством України, які засвідчують відповідність виробництва санітарним, пожежним, екологічним нормам і правилам.

2.2. Орган з сертифікації, який проводить атестацію виробництва, зобов'язаний надати заявнику зразки заявки та анкети.

2.3. Підприємство, що має намір атестувати виробництво, повинно здійснювати контроль продукції та, за потреби, вхідних матеріалів і сировини у власній або сторонній компетентній лабораторії.

3. Порядок здійснення робіт з атестації виробництва

3.1. Здійснення робіт з атестації виробництва передбачає виконання таких етапів:

- подання та розгляд заявки;
- попереднє оцінювання;
- складання програми перевірки виробництва; *Зміна 1.*
- перевірка виробництва;
- проведення нагляду за атестованим виробництвом.

3.2. Подання та розгляд заявки

3.2.1. Для проведення атестації підприємство подає в орган з сертифікації заявку (додаток 1) та анкету (додаток 2), а також в одному примірнику документи, зазначені в анкеті відповідно до вимог п. 2.1. *Зміна 1.*

3.2.2. Підприємство-виробник складає анкету на виробництво одного конкретного виробу або на виробництво кількох технологічно подібних виробів.

Технологічно подібними є вироби, що випускаються одним підприємством з використанням одних і тих самих матеріалів та технологій. Марки цих виробів повинні мати власні позначення.

3.2.3. Орган з сертифікації перевіряє правильність заповнення заявки та анкети, наявність документів, зазначених в анкеті, та реєструє заявку.

3.2.4. Роботи з атестації виробництва здійснює комісія фахівців органу з сертифікації із залученням для виконання перевірки виробництва фахівців ДПСУ за її поданням. Склад комісії затверджується керівником органу з сертифікації або уповноваженою ним особою ОС. *Зміна 1*

3.3. Попереднє оцінювання

3.3.1. Попередня оцінка анкети і документів має, зокрема, передбачати:

- а) перевірку відповідності показників і характеристик продукції, установлених технічною документацією, вимогам нормативних документів, що поширюються на продукцію та технологічні процеси її виготовлення;
- б) оцінку достатності контрольних операцій і випробувань, передбачених нормативною та технологічною документацією, для забезпечення впевненості у відповідності продукції вимогам застосованих нормативних документів;
- в) перевірку наявності системи контролю якості виготовлення в ході технологічного процесу, охоплюючи контроль сировини, матеріалів і продукції;
- г) перевірку наявності системи метрологічного забезпечення засобів вимірювань, контролю та випробувань, які застосовуються;
- д) перевірку наявності системи забезпечення та контролю санітарно-гігієнічного стану виробництва;
- е) перевірку наявності системи управління документами та протоколами.

3.3.2. Комісія може, в разі необхідності, запитувати у підприємства інші відомості, якщо вони потрібні для попередньої оцінки.

3.3.3. За результатами попередньої оцінки в термін, який не перевищує 10 робочих днів з дня надходження оплати робіт за договором та за умови надання

необхідних документів, комісія складає висновок про готовність підприємства до атестації та доцільність проведення подальших робіт, про що повідомляється заявнику. Висновок підписує голова комісії. У разі позитивних результатів попереднього оцінювання комісія складає план перевірки, який підписує голова комісії та затверджує керівник органу сертифікації або уповноважена ним особа ОС. У разі негативного висновку роботи з атестації виробництва можуть бути продовжені тільки після усунення підприємством-заявником виявлених невідповідностей. *Зміна 1.*

3.4. Перевірка виробництва

3.4.1. Об'єктами перевірки виробництва є:

- 1) наявність розподілу відповідальності виробничого персоналу за якість продукції та за виконання робіт;
- 2) організація і функціонування системи технічного контролю, в тому числі вхідного контролю сировини та матеріалів, контролю під час виробництва, охоплюючи контроль технологічних параметрів, і контролю готової продукції;
- 3) оснащення випробувальної лабораторії (за наявності), або наявності договору з компетентною випробувальною лабораторією;
- 4) стан метрологічного забезпечення;
- 5) виконання вимог щодо виробництва продукції, встановлених законодавством;
- 6) стан технологічного устаткування та інших засобів виробництва;
- 7) санітарно-гігієнічний стан виробництва, зокрема стан складських, виробничих і побутових приміщень;
- 8) забезпечення умов пакування, маркування та зберігання продукції;
- 9) стан реєстрації результатів контролю та випробувань;
- 10) стан управління документацією;
- 11) наявність дозвільних документів (висновків, дозволів, погоджень тощо) згідно з чинним законодавством України щодо забезпечення життя та здоров'я людей, охорони навколишнього природного середовища, відповідності санітарним, пожежним, екологічним нормам і правилам.
- 12) наявність безперервно функціонуючої цілодобової системи відеоспостереження за виробництвом та відпуском спирту. *Зміна 1.*

3.4.2. Основним завданням перевірки виробництва є оцінка відповідності інформації, що міститься в анкеті і представлених документах, фактичному стану безпосередньо на підприємстві.

3.4.3. Перед початком роботи члени комісії разом з керівником підприємства або уповноваженою ним особою:

- розглядають мету та завдання перевірки;
- устанавлюють форми спілкування між членами комісії, керівництвом та персоналом підприємства.

3.4.4. За результатами перевірки об'єктів виробництва, що наведені у п. 3.4.1 цього Порядку, комісія складає акт (звіт), який містить результати перевірки та обґрунтовані висновки. Акт (звіт) підписують всі члени комісії, з актом (звітом) ознайомлюється керівник підприємства або уповноважена ним особа підприємства.

3.4.5. На підставі позитивних висновків комісії орган з сертифікації оформляє атестат виробництва за формою Додатка 3, реєструє його в реєстрі Системи УкрСЕПРО і видає підприємству після укладання угоди з підприємством на проведення нагляду за атестованим виробництвом. *Зміна 1.*

3.4.6. Термін дії атестата виробництва встановлюється згідно з чинним законодавством. Атестат виробництва, виданий за цим Порядком, є чинним протягом дії ліцензії на право виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, за умови проведення

нагляду за атестованим виробництвом з періодичністю, встановленою органом з сертифікації. Чинність атестата підтверджується наявністю на підприємстві акта (звіту) про проведення періодичного нагляду. *Зміна 1.*

3.4.7. У разі виявлення комісією невідповідностей підприємство повинно здійснити коригувальні заходи для їх усунення та повідомити про вжиті заходи у встановлений термін. Після виконання запланованих заходів підприємство надає задокументовані докази усунення невідповідностей та їх причин. Орган з сертифікації проводить перевірку усунення невідповідностей шляхом повторної перевірки виробництва та/або аналізування наданих заявником документів. В залежності від необхідного обсягу робіт, у разі потреби, укладається окремий договір на проведення повторної перевірки. *Зміна 1.*

За позитивними результатами повторної перевірки підприємству видається атестат.

3.4.8. У разі внесення в період дії ліцензії змін до вимог стосовно проведення обов'язкової атестації або стосовно повного технологічного циклу виробництва продукції, передбачених законодавством, підприємство підлягає переатестації в частині цих змін. *Зміна 1.*

3.4.9. У разі зміни найменування суб'єкта господарювання у зв'язку із зміною типу акціонерного товариства або у зв'язку з перетворенням акціонерного товариства в інше господарське товариство зміна найменування у виданих суб'єкту господарювання атестатах не є обов'язковою. *Зміна 1.*

4. Проведення нагляду за атестованим виробництвом

4.1. Для підтримки впевненості всіх зацікавлених сторін, що підприємство - виробник на постійній основі забезпечує відповідність продукції обов'язковим вимогам, орган з сертифікації здійснює нагляд за атестованим виробництвом протягом дії атестата виробництва.

Обсяг, порядок та періодичність нагляду за атестованим виробництвом встановлюються органом з сертифікації за результатами проведення атестації виробництва конкретної продукції та регламентуються програмою нагляду, але не рідше одного разу на рік.

4.2. Орган з сертифікації може провести позаплановий нагляд за умови надходження від споживачів та/або контролюючих органів скарг і претензій до продукції, виробництво якої атестовано.

4.3. Нагляд за атестованим виробництвом здійснює комісія фахівців органу з сертифікації, склад якої затверджує керівник або уповноважена ним особа ОС. Під час проведення нагляду комісія обов'язково перевіряє чинність ліцензії. *Зміна 1.*

4.4. За результатами нагляду орган з сертифікації може прийняти рішення про анулювання дії атестата виробництва.

4.5. Виключено. *Зміна 1.*

4.6. Підставою для прийняття рішення про анулювання дії атестата виробництва є:

- виявлення порушення вимог, встановлених до продукції, що були оцінені під час атестації виробництва, зокрема вимог до технологічних процесів, правил приймання продукції, методів і періодичності контролю та випробувань продукції;

- отримання інформації про анулювання дії ліцензії на виробництво продукції;

- виявлення невідповідностей, які впливають на безпечність продукції або спричиняють негативний вплив на довкілля, зокрема встановлено відсутність умов для виробництва безпечної продукції;

- бажання заявника щодо анулювання дії атестата виробництва;

- якщо в установлений строк не усунені порушення, які були встановлені під час нагляду;
- виявлення порушень щодо дотримання технологічного циклу виробництва продукції, передбаченого законодавством;
- відмови заявника від проведення періодичного нагляду за атестованим виробництвом.
- відмова заявника від оплати робіт, в т.ч. з нагляду за атестованим виробництвом;
- невиконання заявником умов Договору. *Зміна 1.*

4.7. Якщо під час нагляду встановлені невідповідності, які не порушують технологію виробництва та не впливають на безпеку продукції, їх документують та повідомляють підприємство про необхідність проведення коригувальних дій у визначений термін. Після усунення підприємством невідповідностей, орган з сертифікації проводить перевірку шляхом перевірки виробництва та/або аналізування наданих підприємством документів, які підтверджують виконання коригувальних дій. В залежності від необхідного обсягу робіт, у разі потреби, укладається окремий договір на проведення позапланового нагляду. *Зміна 1.*

4.8. Інформація щодо анулювання дії атестата виробництва вноситься до реєстру Системи УкрСЕПРО та офіційним листом доводиться до відома підприємства-виробника та територіального органу ДПСУ протягом трьох робочих днів з дня його анулювання. *Зміна 1.*

5. Апеляції

5.1. У разі незгоди з висновками комісії, за якими неможливо атестувати виробництво, підприємство має право в 10 денний термін надіслати органу з сертифікації заяву (апеляцію).

5.2. Про своє рішення орган з сертифікації повідомляє заявнику протягом 10 днів з дня одержання заяви. У разі незгоди з висновками апеляційної комісії органу з сертифікації підприємство має право звернутися до апеляційної комісії ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ» або до суду для остаточного вирішення питання про атестацію виробництва.

ЗАЯВКА
на проведення атестації виробництва

_____ (назва підприємства, далі — заявник, КОД ЄДРПОУ та адреси: юридична та фактичного місцезнаходження)

ПРОСИТЬ _____
(назва органу з сертифікації)

провести атестацію виробництва _____

(назва продукції, код ДКПП, код УКТЗЕД)

яке забезпечує його (її) бездефектне виробництво згідно з вимогами

_____ (позначення та назви нормативних документів на продукцію)

В _____
(термін проведення атестації)

ЗАЯВНИК згоден сплатити витрати, пов'язані з атестацією виробництва, наглядом за атестованим виробництвом та видачею атестата.

Фінансові реквізити підприємства _____
Статус платника податку _____ *Зміна 1.*

ДОДАТОК: Анкета з додатками.

Керівник або
уповноважена особа
підприємства

(підпис)

(ініціали та прізвище)

АНКЕТА З АТЕСТАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

1. ПІДПРИЄМСТВО-ВИРОБНИК _____

2. ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ: _____

(позначення та назви нормативних документів на продукцію)

3. ТЕХНОЛОГІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ: _____

(позначення і повні назви

технологічних інструкцій на всю номенклатуру продукції, виробництво якої атестується)

4. ПРОЦЕДУРИ (СТАНДАРТИ ПІДПРИЄМСТВА, ІНСТРУКЦІЇ, МЕТОДИКИ ТОЩО):

Документація, яка визначає:	Позначення та назва документа
- розподіл відповідальності персоналу за виконання робіт та якість виготовлення продукції	
- порядок управління нормативною, технологічною та організаційною документацією стосовно виробництва та контролю продукції, охоплюючи розроблення, ідентифікацію, розповсюдження, зберігання, внесення змін тощо	
- систему контролю якості продукції, в тому числі вхідного контролю сировини та матеріалів, контролю під час виробництва, охоплюючи контроль технологічних параметрів, і контролю готової продукції	
- порядок формування та ідентифікації партій продукції, порядок формування та позначення вибірок з них для контролю та випробувань	
- порядок реєстрації результатів контролю та випробувань, складання, затвердження та зберігання протоколів контролю та випробувань	
- порядок дій з невідповідною продукцією, охоплюючи визначення та виконання коригувань та коригувальних дій;	
- систему забезпечення та контролю за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог до виробництва продукції	
- управління засобами вимірювань і контролю та випробувальним обладнанням, що використовуються у виробництві продукції	
- забезпечення належного пакування, маркування та зберігання продукції	
- порядок технічного обслуговування устаткування та інших засобів виробництва	

5. СТРУКТУРНА СХЕМА ПІДПРИЄМСТВА (ВКЛЮЧАЮЧИ ОСНОВНІ ТА ДОПОМІЖНІ ВИРОБНИЧІ ПІДРОЗДІЛИ, ІНЖЕНЕРНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ СЛУЖБИ З НАВЕДЕННЯМ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ НИМИ):

Додатки: документи, зазначені в п.2, 4 та п.5 анкети на _____ арк.

Керівник або уповноважена особа _____

(підпис)

(ініціали та прізвище)

(дата)

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ВИБРОБНИЧИЙ ЦЕНТР СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ, СЕРТИФІКАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ»
ДОБРОВІЛЬНА СИСТЕМА УкрСЕПРО

Назва органу з сертифікації

АТЕСТАТ ВИРОБНИЦТВА

Зареєстровано в Реєстрі Системи
УкрСЕПРО за № _____

Чинний з _____ на термін дії ліцензії

Виданий _____
назва підприємства

Адреса _____
юридична адреса та адреса(и) потужностей

Код ЄДРПОУ

Цей атестат засвідчує, що стан виробництва _____
назва продукції,
код ДКПП, код УКТ ЗЕД

що виробляється відповідно до _____
позначення та назва нормативних документів

забезпечує стабільність _____
показники, характеристики продукції

Атестат виданий _____
назва ОС, його адреса, № атестата акредитації

Додаткова інформація Атестація проведена згідно з «Порядком проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», розробленим відповідно до вимог «Порядку проведення атестації виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», затвердженого наказом Держстандарту України від 29.02.1996 №85.

Даний атестат є дійсним за умови проведення періодичного нагляду за атестованим виробництвом. *Зміна 1.*

Керівник

або уповноважена особа ОС

.....

підпис

.....

ПІБ

Чинність атестата виробництва можна перевірити в Реєстрі Системи УкрСЕПРО на сайті www.ukrcsm.kiev.ua